



Білоцерківський Національний аграрний університет

Білоцерківський центр підвищення кваліфікації персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України

Білоцерківський районний відділ державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Київській області

Білоцерківська виправна колонія № 35

Білоцерківський міськрайонний відділ з питань пробації Центрального міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Актуальні питання запобігання і протидії корупції»

16 жовтня 2019 року



м. Біла Церква – 2019 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Даниленко А.С., доктор економічних наук, професор, академік НААН, заслужений працівник сільського господарства України, ректор Білоцерківського національного аграрного університету.

Варченко О.М., доктор економічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності.

Нікітенко О.І., доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, професор кафедри публічно-правових дисциплін.

Борщовецька В.Д., кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету права та лінгвістики.

Самойлович А.А., в.о. завідувача кафедри публічно-правових дисциплін.

Сімакова С.І., кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічно-правових дисциплін.

Сокиринська О.А., кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічно-правових дисциплін.

Кафедрою публічно-правових дисциплін факультету права та лінгвістики Білоцерківського національного аграрного університету підготовлені матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання запобігання і протидії корупції», м. Біла Церква, 16 жовтня 2019 р., 116 с.

У конференції прийняли участь викладачі вищих навчальних закладів, студенти, магістри, та практичні працівники правоохоронних органів.

Корупцію можна розглядати через призму двох основних форм: адміністративну корупцію і політичну на рівні представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування [1, с.112].

Адміністративна корупція виражається у формі хабарництва за надання різних послуг в земельній сфері, таких як:

- реєстрація права власності об'єктів, що не відносяться до об'єктів нерухомого майна (об'єктів некапітального будівництва), з метою подальшої приватизації земельної ділянки;

- кадастровий облік земельної ділянки в «потрібних межах»;

- зміна дозволеного і цільового використання земельної ділянки для подальшого отримання прибутку і т.д.

Даний вид корупції часто процвітає в регіонах країни, де відкритість і контроль за діями чиновників мінімізовані по порівняно зі столицею.

Список використаних джерел

1. Чирков Д. К., Олейник Л. В. Противодействие коррупции в сфере земельных отношений. *Актуальные проблемы экономики и права*. 2012. №4 (24). С. 112-115

УДК 343.98.067

Сокиринська О.А., к.ю.н., доцент
кафедри публічно-правових
дисциплін факультету права та лінгвістики
Білоцерківського національного
аграрного університету

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На шляху до євроінтеграції Україна як суверенна і незалежна держава обрала шлях виконання міжнародно-правових зобов'язань, що були прийняті, зокрема, й у сфері протидії та запобігання корупції. Для подолання корупції, як

явища, а також розуміння її суспільної небезпеки та шляхів попередження та боротьби з нею потрібно вивчити природу корупції та адекватно розцінювати можливості боротьби з нею, оскільки це явище притаманне й правоохоронним органам.

Рівень корупції в нашій державі можна вважати підставою для негативного ставлення населення до реформ, що їх намагається проводити уряд. Корупція в самому уряді, в найвищих щаблях всіх гілок влади, впливає на сприйняття населенням доцільності управління державою і формує загальне негативне ставлення до прийнятих таким урядом рішень. В свідомості народу формується стійкий стереотип «якщо можна їм, то чому не можна мені».

Корупція - це досить складне та багатогранне явище. Передумовами її виникнення можуть бути різні фактори, такі як повільний розвиток та непрозорість системи державного управління, відсутність громадського контролю та активної позиції населення у боротьбі з корупцією, відсутність прозорості багатьох економічних процесів в країні, відсутність чіткої регламентації діяльності посадових осіб. Звичайно, що боротьбу із корупцією значною мірою гальмує зневіра народу в основних принципах існування правової системи, зокрема, незворотності покарання за корупційні діяння чиновників.

Розглядаючи методику розслідування злочинів у сфері корупції, потрібно зрозуміти, природу цього явища та охарактеризувати визначення, що його пропонує законодавець в нормативних актах. Відповідно до **Закону України «Про боротьбу з корупцією» (що втратив чинність)**, *корупція* – це діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг [1]. А відповідно до **Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції»** *корупція* це – використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно

обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди такій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей[2].

Як ми бачимо, починаючи з 1995 року, коли був прийнятий Закон України «Про боротьбу з корупцією» й до 2009 року, коли вступив в силу Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції», розуміння поняття самої корупції з боку законодавця дещо змінилось, воно стало більш жорстким та деталізованим.

На мою думку це пов'язано насамперед з тією величезною кількістю різновидів проявів корупції, що з'явилися в практиці, а також основною метою антикорупційного законодавства, яка полягає в тому, щоб обмежити, нейтралізувати чи усунути фактори корупції. Серед таких факторів можна зазначити конфлікт службових та особистих інтересів, коли службова особа заради неправомірної вигоди ладна ризикувати не тільки своєю посадою, але й своєю свободою. Спроби нормативно визначити рамки етичної поведінки службової особи, вдаються дещо абсурдними, оскільки потрібно спочатку забезпечити вчинення корупційних правопорушень адекватними мірами покарання, для того щоб такі правопорушення почали розглядатися посадовцями як невігідні та ризиковані. Тільки такий підхід, в реаліях сьогодення, на мою думку, дозволить досягти того, щоб особа чесно і сумлінно виконувала свої службові обов'язки.

Поза всяким сумнівом, корупція, відноситься до службових злочинів і, як будь який вид, має свої характерні ознаки та особливості. Злочини у цій сфері характеризуються як умисні діяння, що посягають на суспільні відносини, які забезпечують нормальну діяльність державного і громадського апарату, а також апарату управління підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності.

Криміналістична характеристика злочинів у сфері службової діяльності складається з таких елементів: слідова картина (відбитки пальців, документи,

аудіо та відео записи, тощо); особа злочинця (завжди тільки посадова особа або група осіб); особа потерпілого (особа, що намагається вирішити на свою користь питання які прямо або опосередковано пов'язані з виконанням посадовою особою своїх обов'язків); спосіб вчинення злочину (підготовка до вчинення злочинних дій, безпосереднє вчинення злочину та способи приховування (маскування) злочинних дій); мотив злочину (як правило корисливий); обстановка вчинення злочину (місце і час).

На початковому етапі планування розслідування даного виду злочинів принципово важливим є з'ясування питання чи кримінальна справа порушена після проведення документальних перевірок, чи за заявою громадянина, чи за матеріалами оперативно-розшукової діяльності, або ж за результатами розслідування інших злочинів. Від цього залежить подальший хід розслідування та формування основних слідчих версій. Як, наприклад, має місце злочин у сфері службової діяльності, чи добросовісна помилка, або ж обмова посадової особи.

Справжнім наріжним каменем та гальмом реформ в нашій країні є хабарництво. При розслідуванні хабарництва, як одного з видів злочинів у сфері службової діяльності підлягають встановленню такі обставини: де і коли вчинено злочин; чи мав місце факт давання (одержання) хабара; що є предметом хабара (індивідуальні ознаки); особа хабародавця і хабарника; який спосіб передавання хабара було застосовано; якою була мета давання хабара; чи виконані в інтересах хабародавця відповідні дії; хабарництво мало разовий або систематичний характер; чи не було вимагання з боку хабарника; які обставини сприяли вчиненню злочину.

Першочерговими слідчими діями при розслідуванні хабарництва є: допит заявника; затримання при даванні (одержанні) хабара; допит підозрюваного; виїмка та огляд документів; обшук; огляд місця події; огляд предмета хабара; пред'явлення для впізнання предмета хабара.

Корупція, безперечно, є суспільно-негативним явищем, що тісно пов'язано з політичною, економічною, соціальною, організаційно-управлінською

ситуаціями в країні. На моє тверде переконання, перемогти корупцію в Україні допоможе не тільки високі моральні засади та свідомість наших мужновладців, але й система чітких заходів контролю за діяльністю посадовців та адекватне покарання за вчинені діяння незважаючи на статки, ранги та посади. Для вирішення цих завдань науковці і практики повинні розробляти методичні рекомендації не тільки для розслідування фактів вчинених злочинів, але й попередження вчинення злочинів у сфері службової діяльності.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про боротьбу з корупцією" № 356/95 від 05.10.1995 року
2. Закон України "Про засади запобігання та протидії корупції" № 1506-VI від 11.06.2009 року



ЗМІСТ

1. Нікітенко О.І. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ПОВ'ЯЗАНОЇ З КОРУПЦІЄЮ.....	3-6
2. Самойлович А.А. ПРЕДМЕТ КОРУПЦІЙНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ	6-9
3. Сімакова С.І. ДО ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	9-12
4. Ковальчук І.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ	12-17
5. Якименко О.С. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ У КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.....	17-20
6. Мельник О.Г. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЙНИМИ ПРАВОПОРУШЕННЯМИ, ПОВ'ЯЗАНИМИ З ОХОРОНОЮ ДОВКІЛЛЯ.....	20-22
7. Шохалевич Я.О. РИНОК ЗЕМЕЛЬ ТА КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ	23-25
8. Настіна О.І. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ У РЕГУЛЮВАННІ ВІДНОСИН ЗЕМЕЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	25-27
9. Обіюх Н.М. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В КРАЇНАХ ЄС	27-30
10. Дунаєва Т.Є. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	30-34
11. Новіков О.В. ДО ПИТАННЯ ПРО МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАПОБІГАННЯ Й ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У ПРИВАТНОМУ СЕКТОРІ ТА ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЮ В УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО	34-38
12. Харьковщенко Ю.Є. ЗЛОЧИН У ФОРМІ ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	39-40
13. Терещук М.М. ПОСАДОВА ОСОБА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВОВІДНОСИН В СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	41-44
14. Росавицький О.О. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ КОРУПЦІЇ	44-46

29. Мельниченко О.О. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАДЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УКРАЇНІ.....	102-107
30. Пахомова А.О. КОРУПЦІЙНА СКЛАДОВА ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН	107-109
31. Сокиринська О.А. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	109-113